

U Z N E S E N I E

Najvyšší súd Slovenskej republiky v senáte zloženom z predsedu JUDr. Štefana Harabina a sudcov Viliama Dohňanského, JUDr. Haralda Stiffela, JUDr. JUDr. Štefana Michálika a JUDr. Igora Burgera v trestnej veci proti obvinenému **V. G. a spol.**, vedenej na Krajskom súde v Žiline, pod sp. zn. 3 T 4/2001, prerokoval na neverejnom zasadnutí konanom 18. októbra 2011 v Bratislave, dovolanie, ktoré podal obvinený **V. G.**, zastúpený obhajcom JUDr. J. K., advokátom v L. M., proti uzneseniu Najvyššieho súdu Slovenskej republiky z 29. septembra 2010, sp. zn. 1 To 14/2009, a takto

r o z h o d o l :

Podľa § 382 písm. c/ Tr. por. sa dovolanie obvineného **V. G. o d m i e t a .**

O d ô v o d n e n i e :

Rozsudkom Krajského súdu v Žiline z 17. marca 2009, sp. zn. 3 T 4/2001, boli obvinení **V. G. a J. N.** uznaní za vinných z trestného činu lúpeže podľa § 234 ods. 1, ods. 2 písm. a/, písm. b/ Trestného zákona č. 140/1961 Zb. v znení účinného do 31. decembra 2005 (ďalej len „Tr. zák.“), na tom skutkovom základe, že

spolu s **L. A.**, nar. **X.**, ktorý bol 30. apríla 1999 vyhlásený za mŕtveho, po predošlom spolčení sa, naplánovaní a rozdelení si úloh 9. septembra 1994 o 8.20 hod. v Č., na križovatke štátnej cesty č. 11 a miestnej komunikácie smerom z Č. do Ž., s použitím samopalu juhoslovanskej výroby zn. Model 56, kalibru 7,62 mm, výr. č. **E.**, a ďalšieho doposiaľ nezisteného samopalu vzor 61, čsl. výroby, zn. Škorpión, kalibru 7,65 mm, donútili posádku osobného motorového vozidla zn. Škoda Favorit, zelenej farby, ŠPZ: **C.**, patriace Mestskému úradu v Č., zastaviť vozidlo, v ktorom sedeli príslušníci Mestskej polície v Č.-**J. R.** a **P. K.** a pracovníci firmy **P. Č.- A. K.** a **J. P.**, takým spôsobom, že dvaja z obžalovaných zo samopalov viackrát za sebou vystrelili dávkami do vozidla zn. Škoda Favorit, po zastavení vozidla zbraňami mierili na osoby vo

vozidle, ďalší z obžalovaných sa priblížil s vozidlom zn. Fiat Tipo bordovej farby, ŠPZ: B., k odstavenému vozidlu zn. Škoda Favorit, následne obžalovaný G. vyzval osoby vo vozidle, aby vydali tašky s peniazmi, otvoril zadné dvere na vozidle zn. Škoda Favorit, odkiaľ vzal tašky s peniazmi a odniesol ich do osobného motorového vozidla zn. Fiat Tipo, ďalší z obžalovaných vzal P. K. služobnú zbraň zn. ČZ 85, kalibru 9 mm, výr. č. A., a následne ušli vozidlom zn. Fiat Tipo do obce O. v okrese Č., kde vozidlo N., prešli približne 800 metrov a nastúpili do osobného motorového vozidla zn. GEO Metro, červenej farby, ŠPZ: T., na ktorom ušli po štátnej ceste smerom do Ž., pričom odcudzením finančných prostriedkov spôsobili firme P. Č., škodu vo výške 3.736.654,-Sk, (124.034,18 Eur) a poškodením motorového vozidla zn. Škoda Favorit ŠPZ: C. a odcudzením služobnej zbrane zn. ČZ 85, kalibru 9 mm, výr. č. A., spôsobili Mestskému úradu v Č. celkovú škodu vo výške 25.959,15,-Sk, (861,69 Eur).

Za tento trestný čin uložil krajský súd obvinenému V. G. podľa § 234 ods. 2, § 35 ods. 2 Tr. zák. súhrnný nepodmienečný trest odňatia slobody v trvaní 7 (sedem) rokov za súčasného zrušenia výroku o treste, ktorý mu v trvaní 2 (dvoch) rokov uložil Krajský súd v Banskej Bystrici rozsudkom z 10. februára 1999, sp. zn. 2 T 6/1996, v spojení s rozsudkom Najvyššieho súdu Slovenskej republiky z 2. septembra 1999, sp. zn. 2 To 36/1999, za trestný čin nedovoleného ozbrojovania podľa § 185 ods. 2 písm. a/, písm. b/ Tr. zák.; zrušené boli aj všetky rozhodnutia obsahovo na tento výrok nadväzujúce, pokiaľ vzhľadom na zmenu, ku ktorej došlo zrušením, stratili podklad. Podľa § 39a ods. 3 Tr. zák. na výkon trestu odňatia slobody zaradil obvineného do I. (prvej) nápravno-výchovnej skupiny. Podľa § 55 ods. 1 písm. a/, § 35 ods. 2 Tr. zák. obvinenému uložil i trest prepadnutia vecí, a to: 1 ks náboj vz. 52 Mosin, 3 ks nábojnice SoB 8x57 JS zn. Mauser 7,92, 1 ks zásobník do samopalu vz. 26, 1 ks puzdro na pištoľ z hnedej kože, 1 ks vytierač s červenou rúčkou, 1 ks drôt na čistenie.

Podľa § 228 ods. 1 Tr. por. v znení účinného do 31. decembra 2005, obvineným V. G. a J. N. uložil povinnosť nahradiť spôsobenú škodu poškodeným S. p. o.z. Z., vo výške 3.736.562,-Sk, (124.034,18 Eur) a mestu Č., spôsobenú škodu vo výške 25 959,15 Sk, (861,69 Eur). Podľa 229 ods. 2 Tr. por. bola S. p. Z., so zvyškom nároku na náhradu škody odkázaná na konanie o občianskoprávných veciach.

Rozsudok krajského súdu nadobudol právoplatnosť 29. septembra 2010, kedy Najvyšší súd Slovenskej republiky, ako súd odvolací, uznesením sp. zn. 1 To 14/2009, podľa § 256 Tr. por. účinného do 31. decembra 2005 odvolania obvinených V. G., J. N. a krajského prokurátora

zamietol. Odpis uznesenia dovolacieho súdu bol obvinenému a jeho obhajcovi doručený 3. januára 2011.

Krajský súd predložil 3. júna 2011 Najvyššiemu súdu Slovenskej republiky dovolanie obvineného G. z 11. marca 2011 proti uzneseniu Najvyššieho súdu Slovenskej republiky z 29. septembra 2010, sp. zn. 1 To 14/2009, z dôvodov uvedených v § 371 ods. 1 písm. g/, písm. i/ Tr. por. v znení účinného do 31. augusta 2011.

Rozhodnutie je podľa obvineného založené na dôkazoch, ktoré neboli súdom vykonané zákonným spôsobom. Neopiera sa o správne právne posúdenie zisteného skutku, resp. o správne použitie iného hmotnoprávneho ustanovenia. *Nestotožnil sa so závermi krajského a odvolacieho súdu o vine a treste. Vo veci bol 10. februára 1999 vyneseny rozsudok Krajského súdu v Banskej Bystrici, ktorý oslobodil obžalovaných - V. G., J. N. - teraz B. a J. N. pre trestný čin lúpeže podľa § 234 ods. 1, 2 písm. a/, písm. b/, 3 Tr. zák. a následne Najvyšší súd Slovenskej republiky rozsudkom z 2. septembra 1999, vrátil vec prokurátorovi na došetrenie s tým, aby doplnil dokazovanie v intenciách najvyššieho súdu. Svedkovia (malo ísť o tzv. korunných svedkov), si na okolnosti lúpeže vzhľadom na odstup času nepamätali, alebo sa odvolávali na výpovede, ktoré urobili pred vyšetrovateľom. Doplnené dokazovanie v intenciách odvolacieho súdu neprinieslo odstránenie pochybností, ktoré boli v prospech obvinených, ale práve naopak ešte viac zneprehľadnili dôkaznú situáciu. Jednotlivé dôkazy z prípravného konania spochybňujú vinu všetkých obvinených. Poukázal na pochybnosti metódy zisťovania zhody pachovej stopy rukavíc, vlastníctva zbraní a streliva, ako aj zhody nábojníc, ktoré boli zaistené na miestach lúpežného prepadnutia v Č. a P. a vystrelených zo samopalu juhoslovanskej výroby, ktorý prechovával obvinený G. vo svojej chalupe a tiež na pochybnosti vo výpovediach svedkov P. K. a J. R., A. K. a Ing. K. Š., J. M., J. J. a nevieryhodnosť výpovede svedka T. M. a ďalších. Tieto dôkazy, vykonané v podstatne skoršom časovom horizonte, ako dôkazy, o ktoré sa opieral Krajský súd v Žiline nevyvrátili ani nespochybnili pôvodné dôkazy. Obidva súdy porušili ústavnú zásadu prezumpcie neviny v zmysle § 2 ods. 2 Tr. por. V prípade vážnych pochybností o skutku ustálenom obžalobou, je povinnosťou súdu za použitia zásady in dubio pro reo prikloniť sa k možnosti pre obžalovaného priaznivejšej. Obvinenému G. bol uložený navyše neprimeraný trest odňatia slobody vo výmere sedem rokov, lebo od spáchania skutku do právoplatného rozhodnutia vo veci samej uplynulo šesťnásť rokov. Trest nesplní účel ani voči obžalovanému G. ani vo vzťahu k spoločnosti v rámci generálnej prevencie. V danom prípade keď od spáchania skutku uplynulo viac ako desať rokov a obvinený nebol trestne stíhaný ani odsúdený, vedie riadny život pracujúceho človeka, založil si rodinu, má dve maloleté deti a stále žije*

v usporiadanej rodine, by použitie ustanovenia § 40 Tr. zák. o mimoriadnom znížení trestu odňatia slobody bolo odôvodniteľné, pretože vzhľadom na pomery páchatel'a, použitie trestnej sadzby ustanovenej v § 234 ods. 1, ods. 2 Tr. zák. je pre páchatel'a neprimerane prísne a účel trestu možno dosiahnuť i trestom kratšieho trvania. Obvinený žiadal, aby dovolací súd, vyslovil, že týmto uznesením a konaním, ktoré mu predchádzalo bol zákon porušený v jeho neprospech a navrhol, aby dovolací súd z dôvodov uvedených v § 371 ods. 1 písm. i/ Tr. por. a podľa § 386 ods. 2 Tr. por. zrušil uznesenie Najvyššieho súdu Slovenskej republiky z 29. septembra 2010, sp. zn. 1 To 14/2009 ako aj rozsudok Krajského súdu v Žiline z 17. marca 2009, sp. zn. 3 T 4/2001 a podľa § 388 ods. 1 Tr. por. prikázal Krajskému súdu v Žiline, aby vec v potrebnom rozsahu znovu prerokoval a rozhodol.

V zmysle § 376 Tr. por. sa z procesných strán, 4. apríla 2011 k obsahu dovolania, vyjadril len prokurátor Krajskej prokuratúry v Žiline. Po opätovnom preskúmaní a vyhodnotení dôkazov zabezpečených v prípravnom konaní a rozsiahleho dokazovania na súde I. stupňa a oboznámení sa s obsahom dovolania obvineného G. z 9. marca 2011 i naďalej zastáva názor, že dovolaním napadnuté rozhodnutia súdov I. a II. stupňa, sú zákonné a zodpovedajú skutkovým zisteniam vykonaného dokazovania. V týchto rozhodnutiach je podrobne rozobratý dôkazný stav, riadne vyhodnotený a dostatočne presvedčivo odôvodnený. Poukázal na usvedčujúce dôkazy voči obvinenému G., najmä na výpovede priamych svedkov lúpežného prepadnutia A. K., J. P., ktorí z fotoalbumov opoznali aj G. a popísali jeho činnosť pri prepade vozidla s finančnou hotovosťou, svedka J. J., ktorý taktiež z fotoalbumu opoznal obvinených G. a J. N., ako aj mužov, ktorí vystúpili z odcudzeného vozidla Fiat Tipo v O. s čiernou cestovnou taškou, pričom jeden z nich odhodil rukavice, ktoré asi o desať minút zaistili policajti a boli podrobené kriminalistickej expertíze. Dal do pozornosti závery znaleckých posudkov a odborných vyjadrení, ktoré sa zaoberali vyhodnotením zaistených stôp z miesta činu, pachové stopy, svedeckú výpoveď J. A. a ďalších svedkov, obsahy ktorých výpovedí podrobne vo vzájomných súvislostiach vyhodnotil prvostupňový a odvolací súd. Prokurátor navrhol dovolanie obvineného podľa § 392 ods. 1 Tr. por. ako nedôvodné zamietnuť.

Najvyšší súd ako súd dovolací (§ 377 Tr. por.) zistil, že dovolanie je prípustné (§ 368 ods. 1, ods. 2 písm. h/ Tr. por.), bolo podané oprávnenou osobou (§ 369 ods. 2 písm. b/ Tr. por.), v zákonnej lehote a na mieste, kde ho možno podať (§ 370 ods. 1 Tr. por. v znení účinnom do 31. augusta 2011), ale súčasne preskúmaním veci zistil, že dovolanie je potrebné odmietnuť na neverejnom zasadnutí, lebo nie sú splnené dôvody dovolania podľa § 371 Tr. por. v znení účinnom do 31. augusta 2011 (§ 382 písm. c/ Tr. por.).

Obsah konkrétne uplatnených námietok, tvrdení a právnych názorov, o ktoré sa v dovolaní opiera existencia určitého dovolacieho dôvodu, musí skutočne, t. j. vecne zodpovedať zákonnému vymedzeniu dovolacieho dôvodu uvedeného v § 371 Tr. por. v znení účinnom do 31. augusta 2011. Pokiaľ tomu tak nie je a dovolanie len formálne odkazuje na príslušné ustanovenie upravujúce dôvody dovolania, pritom ale v skutočnosti obsahuje argumenty stojace mimo uplatneného dovolacieho dôvodu, ide o dovolanie, ktoré je potrebné odmietnuť podľa § 382 písm. c/ Tr. por.

Dovolanie je výnimočným prielomom do inštitútu právoplatnosti, ktoré pôsobí ako dôležitá záruka stability právnych vzťahov a právnej istoty. Preto možnosti podania dovolania, vrátane dovolacích dôvodov, musia byť nutne obmedzené, aby sa širokým uplatnením tohto mimoriadneho opravného prostriedku nezakladala ďalšia riadna opravná inštanca. **Dôvody dovolania sú** - v porovnaní s dôvodmi zakotvenými pre zrušenie rozsudku v odvolacom konaní - **podstatne užšie**.

Z obsahu dovolania vyplýva, že ako osobitný dovolací dôvod obvinený uplatňuje skutočnosť, že rozhodnutie je založené na dôkazoch, ktoré neboli súdom vykonané zákonným spôsobom. Obvinený v dovolaní výslovne neuvádza a bližšie nerozoberá, v čom skutočne vidí naplnenie tohto dovolacieho dôvodu.

Podľa § 119 ods. 2 Tr. por., za dôkaz môže poslúžiť všetko, čo môže prispieť na náležité objasnenie veci a čo bolo získané zákonným spôsobom z dôkazných prostriedkov.

Za zákonný spôsob získania dôkazu z dôkazných prostriedkov v zmysle citovaného ustanovenia, treba považovať jednak splnenie formálnych, t.j. procesných podmienok vyžadovaných Trestným poriadkom alebo iným osobitným zákonom na vykonanie konkrétneho dôkazu a jednak splnenie obsahových (materiálnych) podmienok, t.j. aby úkon - použitý dôkazný prostriedok na vykonanie resp. získanie dôkazu - bol zameraný na zistenie tých skutočností, na ktoré zameraný a použitý môže byť.

Podané dovolanie len formálne odkazuje na príslušné ustanovenie upravujúce dôvod dovolania, spočívajúci v tom, že rozhodnutie je založené na dôkazoch, ktoré neboli súdom vykonané zákonným spôsobom, bez akejkoľvek vecnej argumentácie a upozornenia, ktoré formálne

a materiálne podmienky neboli splnené. Na základe toho je zrejmé, že nie je naplnený dovolací dôvod podľa § 371 ods. 1 písm. g Tr. por. v znení účinnom do 31. augusta 2011.

Podľa ustanovenia § 371 ods. 1 písm. i) Tr. por. v znení účinnom do 31. augusta 2011 dovolanie možno podať len, ak rozhodnutie je založené na nesprávnom právnom posúdení zisteného skutku, alebo na nesprávnom použití iného hmotnoprávneho ustanovenia; **správnosť a úplnosť zisteného skutkového stavu však dovolací súd skúmať a meniť nemôže.**

Spochybňovanie vyhodnotenia vykonaného dokazovania, iné hodnotenie skutku (výpovedí svedkov P. K., J. R., A. K., Ing. K. Š., M. F., J. B., vierohodnosti svedka T. M., objektívnosti metódy zisťovania zhody pachovej stopy, spochybňovanie vlastníctva zbraní a streliva a iné) predstavuje namietanie skutkových zistení a záverov, pritom citované ustanovenie Trestného poriadku to nepripúšťa. Skutkové zistenia (v tomto smere aj hodnotenie vykonaného dokazovania) súdov prvého a druhého stupňa sú pre dovolací súd záväzné a tento nemôže na nich nič meniť. Dovolanie ako mimoriadny opravný prostriedok neslúži na revíziu skutkových zistení urobených súdmi prvého a druhého stupňa. Ťažisko dokazovania je v konaní pred súdom prvého stupňa a jeho skutkové závery môže dopĺňať, prípadne korigovať len odvolací súd.

Z obsahu dovolania je nepochybné, že uplatnený dovolací dôvod je založený na skutkových výhradách obvineného. Podstatou dovolania je teda snaha dosiahnuť, aby dovolací súd prehodnotil vykonané dôkazy a na základe ich iného hodnotenia dospel k odlišným skutkovým záverom, než aké urobili prvostupňový a odvolací súd.

Obvinený v súvislosti s týmto dovolacím dôvodom namietal i „neprimerane vysoký trest odňatia slobody, ktorý je v rozpore s účelom trestu vyjadreným v ustanovení § 23 ods. 1 Tr. zák.“ V rámci rozhodovania súdu o druhu a výške trestu nebola zohľadnená neprimeraná dĺžka konania ako dôvod aplikácie § 40 Tr. zák. – mimoriadneho zníženia trestu odňatia slobody.

Podľa § 40 ods. 1 Tr. zák., ak je súd presvedčený vzhľadom na okolnosti prípadu alebo vzhľadom na pomery páchatel'a, že by použitie trestnej sadzby odňatia slobody ustanovenej týmto zákonom bolo pre páchatel'a neprimerane prísne a že možno účel trestu dosiahnuť i trestom kratšieho trvania, **môže znížiť trest odňatia slobody** pod dolnú hranicu trestnej sadzby ustanovenej týmto zákonom.

Moderačné ustanovenie § 40 Tr. zák. (resp. § 39 Tr. zák. v znení účinnom od 31. decembra 2005) o mimoriadnom znížení trestu odňatia slobody je síce hmotnoprávne, ale fakultatívneho charakteru, ktoré sa svojou povahou a významom viaže k všeobecným hľadiskám stanoveným pre voľbu druhu trestu a jeho výmery v § 23 ods. 1 a ods. 2, § 31 ods. 1 Tr. zák. (resp. § 34 ods. 1, ods. 3, ods. 4 Tr. zák. v znení účinnom od 31. decembra 2005) a túto úpravu dopĺňa. Na rozdiel od ustanovení kogentnej povahy akými sú napr. ustanovenia § 41, § 42 Tr. zák. v znení účinnom od 31. decembra 2005 o ukladaní úhrnného, spoločného a súhrnného trestu, ktoré sú taktiež hmotnoprávne a viažu sa aj k rozhodovaniu o treste, toto ustanovenie nemožno podriadiť pod „ nesprávne použitie iného hmotnoprávneho ustanovenia“ v zmysle § 371 ods. 1 písm. i/ Tr. por. v znení účinnom do 31. augusta 2011.

Uplatnený dovolací dôvod podľa 371 ods. 1 písm. i/ Tr. por. v znení účinnom do 31. augusta 2011 nie je obsahovo naplnený námietkou o neprimeranosti uloženého trestu v dôsledku toho, že nebolo použité ustanovenie § 40 Tr. zák.

Pokiaľ nejde o situáciu, keď výrok o treste nemôže obstáť v dôsledku toho, že je chybný výrok o vine, možno výrok o treste napadnúť z hmotnoprávnej pozície zásadne len prostredníctvom dovolacieho dôvodu podľa § 371 ods. 1 písm. h/ Tr. por. v znení účinnom do 31. augusta 2011.

Vzájomný vzťah dovolacích dôvodov podľa § 371 ods. 1 **písm. i/** a **písm. h/** Tr. por. v znení účinnom do 31. augusta 2011 je taký, že prvý z nich je **všeobecným hmotnoprávnym dôvodom** a druhý **špeciálnym hmotnoprávnym dôvodom** vzťahujúcim sa k výroku o treste. Z logiky tohto vzťahu potom vyplýva, že samotný výrok o treste okrem prípadov nesprávnej aplikácie ustanovení kogentnej povahy viažucej sa k rozhodovaniu o treste môže byť napadnutý prostredníctvom nie všeobecného, ale len prostredníctvom špeciálneho dôvodu, ktorý sa viaže k takémuto výroku.

Neaplikovanie ustanovenia § 371 ods. 1 písm. i/ Tr. por. v znení účinnom do 31. augusta 2011 nie je otázkou právneho posúdenia skutku, lebo nemá vzťah ku kvalifikácii skutku a nejde ani o nesprávne použitie iného hmotnoprávneho ustanovenia, na ktoré sa viaže dovolanie obvineného a nemôže mať ani vzťah k výroku o treste za stavu, keď existuje uvedený špeciálny dovolací dôvod týkajúci sa trestu.

Nad rámec dovolania je treba dodať, že ani dovolací dôvod podľa § 371 ods. 1 písm. h/ Tr. por. v znení účinnom do 31. augusta 2011 nie je naplnený tým, že obvinenému nebol uložený

trest za použitia § 40 Tr. zák. (resp. § 39 Tr. zák. v znení účinnom od 31. decembra 2005), v dôsledku čoho uložený trest má byť neprimeraný, lebo pokiaľ súd nevyužil moderačné oprávnenie podľa uvedených ustanovení a trest vymeral v rámci nezníženej trestnej sadzby, nemožno tvrdiť, že trest bol uložený mimo trestnú sadzbu stanovenú Trestným zákonom za trestný čin, z ktorého bol obvinený uznaný za vinného. Nepoužitie ustanovenia o mimoriadnom znížení trestu odňatia slobody nezakladá žiadny dovolací dôvod (stanovisko č. 5, Zbierky stanovísk NS a súdov SR 1/2011).

Dovolanie obvineného obsahuje argumenty a subjektívne názory stojace mimo zákonom predpokladaných dovolacích dôvodov.

Na podklade vyjadreného je evidentné, že v posudzovanej veci neboli naplnené dôvody dovolania podľa § 371 ods. 1 písm. g/, písm. i/ Tr. por. Dovolací súd preto dovolanie obvineného G. odmietol na neverejnom zasadnutí (§ 382 písm. c/ Tr. por.) .

Toto uznesenie bolo prijaté jednomyseľne.

P o u č e n i e : Proti tomuto rozsudku nie je prípustný opravný prostriedok (§ 392 ods. 2 Tr. por.).

V Bratislave, 18. októbra 2011

JUDr. Štefan H a r a b i n , v.r.
predseda senátu

Za správnosť vyhotovenia: Kristína Cíchová